

Onderzoeksvragen bij visievorming rondom 'Digitale geletterdheid'

In onderstaand document vind je een overzicht van relevante vragen die bij de ontwikkeling van een visie op digitale geletterdheid kunnen helpen. Het formuleren van een helder antwoord op deze vragen helpt om de richting voor jullie school expliciet te maken.

We raden aan deze vragen te gebruiken tijdens een of meerdere brainstorm-sessies met betrokkenen bij de ontwikkeling van de visie. De onderwerpen zijn geordend op volgorde van urgentie:

Visie

- willen we starten vanuit een heldere visie op de vorm en inhoud van digitale geletterdheid, of willen we deze visie gedurende het ontwikkeltraject formuleren?
- wat is onze 'stip aan de horizon'? Waar willen we over enkele jaren staan m.b.t. digitale geletterdheid en hoe kunnen we vanuit dat toekomstbeeld terug redeneren naar wat dan nu en de komende jaren nodig is om te ontwikkelen?
- geven we digitale geletterdheid een plek binnen een 'verhaal' (zoals het Beschavingsspel en de Talentstromen), of willen we vooral een structuur neerzetten waarbinnen men kan gaan ontwikkelen (zoals O2G2 doet)?
- in hoeverre gaat de ontwikkeling van digitale geletterdheid de rol van de docent/leerkracht veranderen? Krijgt de docent/leerkracht een sturende rol in de relatie met leerlingen, of verandert deze rol naar vooral faciliteren, coachen en motiveren? Of een combinatie van meerdere rollen?

Ontwikkelmethodiek

- gaan we werken vanuit een traditioneel projectplan en projectorganisatie, of maken we gebruik van ontwikkelmethodieken waarbij de uitkomst van het proces minder strak vaststaat (zoals 'lean' en 'scrum' ontwikkelmethodieken), maar waarbij juist het snel kunnen bijsturen op basis van ervaringen belangrijk is?
- sturen we het proces top-down of bottom-up aan, of zoeken we een middenweg waarbij we wel top-down kaders neerzetten maar waarbij er ruimte is voor bottom-up initiatieven?
- ligt de focus op het inzetten van enthousiaste medewerkers, of op het stimuleren van medewerkers met weerstand? Of willen we beide groepen (en de 'middengroep') tegelijk betrekken in het proces?
- ligt de focus op het innoveren binnen de bestaande organisatie, of maken we ruimte vrij om het ontwikkelteam juist buiten de bestaande kaders te laten innoveren?
- hoeveel tijd is beschikbaar voor de ontwikkeling en wat is daarbinnen realistisch mogelijk?

Curriculum

- krijgt digitale geletterdheid een plek ingebed binnen het huidige curriculum, of ontwikkelen we het als lessen die los staan van het curriculum?

- maken we gebruik van bestaande leerlijnen en modellen rondom digitale geletterdheid (zoals van **SLO** en **Kennisnet**), of ontwikkelen we een eigen model (dat mogelijk deels gebaseerd is op bestaande leerlijnen en modellen)?
- is de inzet van digitale geletterdheid vooral bedoeld als doel, als middel, of als combinatie van beiden?

Rollen

- welke rol nemen directie en/of bestuur bij de ontwikkeling? Is dat een sturende of juist faciliterende rol? Of een combinatie van rollen?
- welke rol spelen docenten bij de ontwikkeling? Zijn zij zelf ontwikkelaar, expert of (deel)projectleider binnen de organisatie?
- welke rol spelen leerlingen en ouders binnen het proces? Leveren zij vooraf input, zijn ze mede-ontwikkelaar of geven ze alleen feedback tijdens de uitrol van het nieuwe curriculum?

Expertise

- welke expertise hebben alle betrokkenen al, welke benodigde expertise ontbreekt nog en welke opleidingen zijn er nodig om de expertise te verkrijgen?
- vraagt de omvang van het project voor het aantrekken van externe expertise of een nieuwe (tijdelijk) medewerker/projectleider?
- hoe is de nieuw opgedane expertise gedurende en na het project te borgen binnen de organisatie?

Communicatie

- welke communicatie is zowel intern als extern nodig? Hoe blijven alle betrokken partijen op de hoogte van de voortgang?

Opbrengsten

- hoe meten we de opbrengsten? Wat zijn de meetfactoren en wanneer zijn we tevreden met de resultaten?
- is het gewenst een onderzoekspartner zoals een universiteit te betrekken om de resultaten mede te kunnen meten en beoordelen?